Używane M1240A1 dla Wojsk Specjalnych

#Strategia i polityka #Wojska lądowe 25 lutego 2015

Dzisiaj w Krakowie doszło do przekazania używanych 4-5-letnich pojazdów M1240A1 dla polskich Wojsk Specjalnych. Wydarzenie miało miejsce na terenie Jednostki Wojskowej Nil (JWN).

Dzisiaj w Krakowie ambasador USA Stephen D. Mull przekazał 45 pojazdów M1240A1 (M-ATV UI) Wojskom Specjalnym. Od lewej: wiceminister Obrony Narodowej Maciej Jankowski, ambasador USA Stephen Mull, gen. broni pil. Lech Majewski, gen. dyw. Piotr Patalong i płk Miroslaw Krupa

Rząd reprezentował podsekretarz stanu w MON Maciej Jankowski, wojsko gen. bron. pil. Lech Majewski Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych i Inspektor Wojsk Specjalnych gen. dyw. Piotr Patalong, a stronę amerykańską ambasador Stanów Zjednoczonych Stephen D. Mull. Ten ostatni przekazał przedstawicielom Wojsk Specjalnych symboliczny klucz do M1240A1. Obie strony podczas swoich przemówień podkreślały partnerstwo, które ma łączyć Polskę i Stany Zjednoczone, a którego efektem było przekazanie używanych pojazdów.

Propozycja podarowania Wojsku Polskiemu 45 patrolowych pojazdów minoodpornych M1240A1, została ujawniona 12 maja 2014 przez amerykańską DSCA (Defense Security Cooperation Agency) w ramach programu EDA (Excess Defence Articles). Strona polska zaakceptowała darowiznę bardzo szybko, bo już 23 czerwca 2014 (MON bierze, co dają, 2014-12-24). DSCA oceniła wartość 5-6-letnich pojazdów (mają przejechane, według amerykańskich źródeł, od 500 do 5000 mil) na 7.762.500 USD (28,46 mln zł). Warto zauważyć, że Departament Armii zapłacił za nowe M1240 prawie cztery razy więcej - 25.875.000 USD (94,87 mln zł).

Proponowane Polsce pojazdy to wozy M1240 – bo pod taką wojskową nazwą kryje się opancerzony pojazd minoodporny Oshkosh Defense M-ATV (Mine-Resistant Ambush-Protected - All Terrain Vehicle). Pochodzą z pierwszych partii produkcyjnych, zostały wytworzone w latach 2009-2010 i były wcześniej intensywnie eksploatowane wcześniej

w Afganistanie. Proponowane wozy zostały doposażone w opracowany przez Oshkosh dodatkowy pakiet osłony przeciwminowej, Underbody Improved Kit (UIK), przez co ich desygnata została zmieniona na M1240A1 (M-ATV UI).

Przekazanie symbolicznego klucza do nowych-starych minoodpornych pojazdów Wojsk Specjalnych z rąk ambasadora Stanów Zjednocznych na ręce przedstawicieli komandosów. W tle jeden z trzech M1240A1 zaprezentowanych w Krakowie na terenie Jednostki Wojskowej Nil (JWN)

Warto zwrócić uwagę, że pozyskane przez Wojska Specjalne pojazdy nie są w odmianie dla wojsk specjalnych M1245 (M-ATV SFV), ale bazowej. Te pierwsze mają m.in. większe przednie szyby, przejście z chronionej kapsuły do powierzchni ładunkowej, odmienny pedał hamulca i wyposażone są w mocowania do specjalistycznego uzbrojenia i sprzętu (IDEX 2015: Nowa odmiana M-ATV, 2015-02-24; Przeciwminowy M-ATV, 2014-05-14; Nowe wersje M-ATV, 2014-05-05). Taki pojazd był od kilku lat wystawiany na MSPO i prezentowany przez polskiego dystrybutora (Oshkosh w Sulejówku, 2012-10-08).

Choć M1240A1 przeszły przed wysyłką przegląd w Afganistanie, nie zostały jednak poddane remontowi głównemu. Żeby to zrekompensować Amerykanie przyznali Polsce grant w wysokości blisko 2 mln USD (7,3 mln zł) na ich naprawy i początkowe wsparcie eksploatacyjne, czyli o wartości jednej czwartej całkowitej ceny przekazanych pojazdów. Obejmuje on głównie dostawy części zamiennych od amerykańskich producentów.

To, w połączeniu z niską ceną używanych M1240A1, może oznaczać, że bardzo szybko zaczną sprawiać kłopoty polskiemu użytkownikowi. Darowane pojazdy nie są objęte żadną gwarancją, Polska nie ma też stworzonego do nich żadnego zaplecza serwisowego czy remontowego. Nie jest też jasne, jak pozyskanie wozów Oshkosha ma się do programu Wielozadaniowego Pojazdu Wojsk Specjalnych Pegaz, który zakładał zakupy różnego rodzaju wozów dla rodzimych komandosów (Eurosatory 2014: Hawkei dla Polski?, 2014-06-17).

Podarowane pojazdy prawdopodobnie trafią do najciężej uzbrojonej jednostki wsparcia Wojsk Specjalnych – gliwickiej JWA (Nowy dowódca JW Agat, 2014-10-15). W praktyce jest to jedyna formacja komandosów, do której być może jest sens wprowadzać tego rodzaju ciężkie wozy minoodporne. Gdyby zostały rozdzielone po kilka sztuk po różnych jednostkach, ich wykorzystanie mijałoby się z celem. Wprowadzenie M1240A1 będzie wiązało się z zapewnieniem im chociażby minimum zaplecza, co oznacza budowę garaży czy warsztatów. Części zamienne oraz urządzenia serwisowe będą już kupowane komercyjnie.

Oshkosh Defence M1240 (M-ATV) został opracowany w 2009 i od tego roku trafił do uzbrojenia amerykańskich sił zbrojnych. Pierwsze wozy minoodporne tego typu trafiły do Afganistanu we wrześniu 2009. Pojazdy dla Wojsk Specjalnych pochodzą właśnie z pierwszej partii produkcyjnej z lat 2009-2010. Nieznany jest poziom ich wyeksploatowania, ani ewentualne uszkodzenia strukturalne / Zdjęcia: Departament Stanu USA

W warunkach europejskich M-ATV mogą się okazać równie nieprzydatne i nieekonomiczne, jak pozyskane w 2003 przez Polskę 217 pojazdy Tumak (HMMWV w różnych odmianach m.in. M1025A2, M1043A2, M1035A2, M1045A2, M1097A2 i M1097A2). Początkowo miały trafić do wojsk powietrzno-desantowych, jak element pierwszego rzutu, ale szybko okazało się, że są tam niepotrzebne i nie ma co z nimi zrobić. Obecnie kupione ponad dekadę temu Tumaki są chaotycznie rozdzielone po różnych jednostkach w kraju, często po kilka-kilkanaście sztuk.

Poza Polską używane wozy M1240/M1240A1 trafiły też do Chorwacji (również w ramach EDA podarowano Chorwatom dwie partie po 120 i 42 pojazdów; M-ATV dla Chorwacji, 2014-07-29). Poza Stanami Zjednocznonymi pojazdy wykorzystywane są w dużej liczbie 750 egz. w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Dostarczono je tam w 2013 (Ostatnie M-ATV przekazane ZEA, 2013-09-25). W lipcu 2014 DSCA zaoferowała temu państwo dwie partie używanych wozów, po 19 i 25 pojazdów. Dostawy M-ATV negocjuje też Arabia Saudyjska (Saudyjczycy negocjują zakup M-ATV, 2013-09-30).

Niestety, Polska nie ma dobrych doświadczeń z amerykańskimi darowiznami w ramach programu EDA. Od 1993 złożono III RP blisko czterdzieści propozycji przekazania

sprzętu, z czego odrzucono 19. Zdecydowano się na przyjęcie pozostałych m.in. dwóch fregat – w 2002 USS Clark (FFG-11) o wartości wycenianej przez DSCA na 40 mln USD i w 2002 USS Wadsworth (FFG-9) o wartości 27,3 mln USD (w sierpniu 2014 zaproponowano przekazanie części zamiennych do fregat OHP o wartości 1 mln USD, oferta nie została jeszcze zaakceptowana); w 2000 czterech śmigłowców SH-2G wartych 21,8 mln USD; 17 pocisków rakietowych SM-1 Block IV wartych 453,9 tys. USD i jednego ćwiczebnego GMTR za 9 tys. USD; w 2005 pięciu centropłatów do C-130E za 1 mln USD i pięciu C-130E o wartości od 1,4 do 2,5 mln USD, jak też pięciu silników zapasowych T56 o wartości 139 tys. USD; w 2010 jednego C-130E o wartości 6,4 mln USD; w 2011 jednego C-130E o wartości 725 tys. USD i dwóch F-16A z silnikami F-100-200 wartych 1,7 mln USD (służących jako pomoce szkoleniowe), w 2013 dwóch silników T56-7A wartych 56 tys. USD.

Warto pamiętać, że w ten sposób do Sił Zbrojnych trafiły duże liczby silnie wyeksploatowanego amerykańskiego sprzętu wojskowego i uzbrojenia, który od początku sprawiał kłopoty, jest drogi w utrzymaniu. Co gorsza, do żadnego z pozyskanych konstrukcji nie ma w Polsce stworzonego systemu logistycznego. Tym samym czas oczekiwania na części zamienne jest horrendalnie długi, sięgający nawet lat, są one kosztowne, a skumulowany koszt utrzymania wielokrotnie przewyższa wartością szacowaną cenę *daru*.

Powiązane wiadomości

Używane M1240A1 dla Wojsk Specjalnych (2015-02-25)
- Oshkosh w Sulejówku (2012-10-08)
  - Mniej FTMV (2012-02-28)
    - FMTV dla Oshkosh (2010-02-15)
    - Ograniczenie wydatków Pentagonu (2012-01-27)
- Ostatnie M-ATV przekazane ZEA (2013-09-25)
  - M-ATV dla ZEA (2012-07-25)
- Saudyjczycy negocjują zakup M-ATV (2013-09-30)
  - M-ATV w Afganistanie (2009-10-01)
    - M-ATV dla Oshkosha (2009-07-03)
  - Finalne zamówienie na M-ATV? (2009-10-13)
    - M-ATV dla Oshkosha (2009-07-03)
    - M-ATV w Afganistanie (2009-10-01)
  - Jeden M-ATV za 1,4 mln USD (2009-11-05)
    - M-ATV dla Oshkosha (2009-07-03)
    - M-ATV w Afganistanie (2009-10-01)
  - M-ATV dla ZEA (2012-07-25)
  - Ostatnie M-ATV przekazane ZEA (2013-09-25)
    - M-ATV dla ZEA (2012-07-25)
- Nowe wersje M-ATV (2014-05-05)
  - M-ATV dla ZEA (2012-07-25)
  - Oshkosh w Sulejówku (2012-10-08)

- Mniej FTMV (2012-02-28)
- Saudyjczycy negocjują zakup M-ATV (2013-09-30)
  - M-ATV w Afganistanie (2009-10-01)
  - Finalne zamówienie na M-ATV? (2009-10-13)
  - Jeden M-ATV za 1,4 mln USD (2009-11-05)
  - M-ATV dla ZEA (2012-07-25)
  - Ostatnie M-ATV przekazane ZEA (2013-09-25)
- Przeciwminowy M-ATV (2014-05-14)
- Bezzałogowe Oshkosh (2012-08-07)
  - Więcej o amerykańskich cięciach (2009-05-08)
  - US Army rezygnuje z MULE i bsl Class IV (2010-01-15)
- Eurosatory 2014: Hawkei dla Polski? (2014-06-17)
- Ostatni prototyp Hawkei (2013-05-29)
  - Kolejne Bushmastery dla Holandii (2009-08-20)
  - Kolejny etap rozwoju Hawkei'a (2012-06-04)
- Następca Honkera (2013-06-25)
  - Wydatki MON na modernizację SZ (2008-06-07)
  - Następca Stara 266 (2011-12-06)
- M-ATV dla Chorwacji (2014-07-29)
- MRAP dla Chorwacji (2014-04-10)
  - Dla kogo ex-amerykańskie MRAP? (2014-03-31)
- Rozpoczął się kolejny proces Patrii (2014-05-20)
  - Fińska rozprawa Patrii (2013-05-17)
  - Afery korupcyjnej Patrii ciąg dalszy (2013-06-27)
  - Macedonia zamówi AMV? (2014-01-28)
  - Patria oczyszczona z zarzutów korupcyjnych (2014-02-03)
  - Badgery dwa razy droższe (2014-02-28)
  - Podzespoły od Saaba dla Badgerów 8x8 (2014-04-23)
- Kolejna transza MRAP dla Chorwacji (2014-07-22)
  - Dla kogo ex-amerykańskie MRAP? (2014-03-31)
  - MRAP dla Chorwacji (2014-04-10)
  - Rozpoczął się kolejny proces Patrii (2014-05-20)
  - Tuzin PzH 2000 dla Chorwacji (2014-07-16)
- Nowy dowódca JW Agat (2014-10-15)
- Agat powraca (2011-03-28)
  - Nowa siedziba DWS (2008-12-03)
  - Nowa jednostka wojsk specjalnych (2009-09-06)
- Agat sformowany (2011-07-06)
  - Agat powraca (2011-03-28)
- MON bierze, co dają (2014-12-24)
- Problem z MRAP w Afganistanie (2014-03-17)
- Dla kogo ex-amerykańskie MRAP? (2014-03-31)
  - Problem z MRAP w Afganistanie (2014-03-17)
- M-ATV dla Chorwacji (2014-07-29)
  - MRAP dla Chorwacji (2014-04-10)
  - Rozpoczął się kolejny proces Patrii (2014-05-20)
  - Kolejna transza MRAP dla Chorwacji (2014-07-22)

- MRAP dla ZEA (2014-09-29)
  - Dla kogo ex-amerykańskie MRAP? (2014-03-31)
  - M-ATV dla Chorwacji (2014-07-29)
  - MRAP dla Pakistanu (2014-09-21)
- Amerykańskie MRAP dla Iraku (2014-12-16)
  - Mosul w rękach ISIL (2014-06-11)
  - HMMWV dla Iraku (2014-12-12)

IDEX 2015: Nowa odmiana M-ATV (2015-02-24)

- Nowe wersje M-ATV (2014-05-05)
  - M-ATV dla ZEA (2012-07-25)
  - Oshkosh w Sulejówku (2012-10-08)
  - Saudyjczycy negocjują zakup M-ATV (2013-09-30)
- MON bierze, co dają (2014-12-24)
  - Problem z MRAP w Afganistanie (2014-03-17)
  - Dla kogo ex-amerykańskie MRAP? (2014-03-31)
  - M-ATV dla Chorwacji (2014-07-29)
  - MRAP dla ZEA (2014-09-29)
  - Amerykańskie MRAP dla Iraku (2014-12-16)
- Islamiści zaatakowali saudyjski patrol (2015-01-05)
  - Saudowie uszczelniają granicę z Irakiem (2014-10-03)
  - Ponad tysiąc islamistów zginęło w nalotach (2014-12-23)

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2007-2026 Altair Agencja Lotnicza Sp. z o. o